

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D'UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. 2 cèntims.
 Fòra de Palma » 2 1/2 »
 Números atrassats » 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S'envian es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta a conta de 16 números.

S'ESTIU D'ENGUANY.

¡Cap estiu havia fèta sa caló d'enguany! per axò s'usan uns ventays tan grans qu'han de mesté forqueta de carro. Ses dones me diuen que no'n sé de ventarmè; no y ell n'hi ha d'hòmos que se donan ayre amb molt de *salero*. No m'agrada es ventay perque sempre dona vent d'en tèrra; jò'n voldria un que fés embat.

¿Vos recordau d'aquell dia de llevant que fèya oló de cremayó? Ydò jò m'en anava cap á n'es Miradó, tot encès com una faya, y devant ses escales me vatx topá amb un altre ignorant que m'aturá.

—¿Ahont vas, hòmo, tant sofocat?

—Cercant un pòch de fresca.

—Jò'n duch; ¿que'n vols una mica?

—Ja'u crech.

Va trèure de sa butxaca un papé mastegat, el se mirá, y digué:

—S' Ajuntament deü 2.618,826 pessetes 90 cèntims.

—¡M'has dexat fret!

—Ydò ja estás fresch; no impòrta que't véntes.

Y em va dexá en banda. Jò vatx seguí es méu camí pensant qu'es noranta cèntims no porian essé més que de mistos de palleta.

Jò ténch per mí qu'aquest estiu fá tanta caló perque s'hi es afajida sa caló electoral.

Es fret un hòmo el se lleva de moltes maneres: ationant, posantsè un *ruso*, caminant aviat, colgantsè; amb sa caló de s'improvisació y amb so fòch de s'entussiasme y á n'es sòl; y á s'estiu ni á sa lluna de València fá fresca. Sa caló no la llevan més qu'ets escarrufaments, ets calfrets y sa suó freda. Si no fós estat per aquests tres *alivios* mos moriam enguany.

—¿Jèrdi qu'has près sa *cédula personal*?

—No encara.

—Ydò ja n'hi ha de novelles.

—¡Son primarenques ferm!

—Però granades. ¿De quina classe ets tú?

—Som persona de 4.ª classe: l'añy passat me va costá onze pessetes cinquanta cèntims.

—Ydò enguany pagarás dezèt pessetes vint y cinch cèntims, sense pujá de classe.

—¿Però com pòt essé?

—Ja'u veus.

—¡Jesús, Bòn-Jesús, quin escarrufament!

—Ja no'n tendrás de caló avuy.

—Voldria sèbre perque jò enguany, que som més véy, he de valè més que l'añy passat. Será qu'han pujat tots ets *valors*... ja sé lo qu'es. Com es missès han pujat es séu *arancel*...

Jò'n recòrd qu'un vespre á n'es Born no poriam alená de tanta basca, quant comensáren á dí que sa lleona d'es coronell *Boone* era fuyta y bevia llavò á sa Font de ses Tortugues. M'agafá un tremoló just com si fossem á Nadal, y vatx pèrde el mon de vista. Me menáren á una entrada, me féran vent amb sos capèlles y me donáren *Bromuro de Potasio*. Ja no vatx tení caló fins s'altre setmana.

Però desenganavós, rès lleva sa caló com sa suó frèda. Un amich méu qu'anava cercant vòts s'havia mudat ja dezèt camies aquell dia, y en demaná un'altre nèta de bugada á n'es criat.

—Señó, no n'hi ha pús, li he donat sa derrera.

—¿Y ara que feym?

—Ja se li axugará demunt sa suó...

¡Ell conta que casi va tení fret fins que se va colgá l'ondemá s'altre!

Ahont també fa bona fresca es á sa Llónja. Jò hey vatx aná per prová sa méua sòrt á sa *tómbola*; vatx posá má y sortí un número tan gran y tan lluent que parexia cosa bona.

—¿Meèm que será axò?

Es còr me fèya tech-tech, y va essé un capdell que no li vatx trobá es cap des fil. El vatx regalá á un'atlòta perque se fés una calsa de sèt colós, com s'usan ara.

¡Vaja un'altre pesseta!... y vatx trèure un paquet d'orquilles. ¡Justament aquell dia m'havian tós!

M'en vatx aná per no costiparmè

amb s'ambat qu'entrava per ses finestres. Rès me fa tanta pò com una corrent d'ayre.

Maldament marmul sa gént fredolèga, jò he de dí que m'estim més s'ivèrn. Si á s'estiu tenim fruytes, á s'ivèrn hey ha confitures. A s'estiu mos pican ses pusses, es moscart y ses mosques; á s'ivèrn no mos pican més que ses sèdes y sa curiositat: una picó méns. A s'ivèrn, quant ses vetlades son llargues porem marmulá de tot y de tothòm, qu'es es divertiment més divertit de tots. Tròb que s'ivèrn es un témps fins y tot més decènt y més moral. Mos aplegam á una botigueta, devòra un escaufapanxes, ben embotonats fins á n'es còll, amb guants y tapa-boques, y de qualsevòl cosa parlem es honest; però figuravós que s'altre dia á sa Portella mos juntarem uns quants sense més robeta qu'uns calsonets de nadá. Un que tenia ses cames primes ensatá sa política estranjera; un altre amb molta panxa, pegantsí toquets, parlá de política nacional; un corredó, gratantsè es taló, com si fós sa part delicada, parlá de ses Sociedats de crèdit. Ses convèrses eran ben honestes, però, que voleu que vos diga, no m'ho parexian. Sa política tant núa, es crèdit tant despuyat no m'agradan: tot ha de tení es séu pudor. Per axò vatx agafá ses carabasses y capficó dins s'aygo.

Y perque s'estiu sia més rigurós ha resultat qu'allò no era aygo. Diuen qu'hem près enguany bañs de *petróleo*; altres sostènen que son estats de greix de balena y n'hi ha que defènsan que no era més qu'una mica d'*ácido sulfúrico*, *materias tintóreas* y *materias orgánicas*. Jò, per si acás son matzines, no me llép es dits quant prèch xocolate. Des que vatx sèbre axò m'assembla devegades que fás oló de faró, unes altres crech fernè de *colcrem*, y altres d'aygo florida de *Lanman y Compañia*, no falsificada.

Jò no crech rès d'axò y ténch per mí qu'aquelles aygos térboles no es més que sa questió des Mediterráneo que va térbola y ha remogut ses arenes d'Àfrica, que mos arriban amb sa risaga.

S'estiu s'en va amb so derrè estèl amb cóua. ¡Enguañy n'hem tengut dos! Uns diuen que son señals de guerra, uns altres de fam, y n'hi ha que diuen qu'es de pèsta; però no es rès d'axò. Es primé va vení per sa *lucha* des tòro y sa lleona, y es segon à ses fires. Si n'haguéssim sabut, amb sa séua claró mos poriam havè estoviat es gas.

S'altre vespre vatx trobá un que'l se mirava (s'estèl) sense pipelletjá y no es aficionat à s'astronomia.

—¿Que fás, hòmo? (li vatx preguntá.)

—Mirava si hey bastaria amb sa má.

—Tú no sabs lo qu'es axò.

—¿Que no es un *mete-oro*?

—Sí.

—Ydò jò li donaria papé... ¿qué li fà à éll que li digan *mete-papel*? ja s'en regala bé d'axò.

Per rès me sab greu que vénga s'ivèrn més que p'es gelat; però encara m'agrada més prenderlo devant sa xamenèa, à Nadal. Allò son féstes, d'endiòt y de porcella y de torrons, millós qu'aquestes festetes de s'estiu que se fónan amb quatre coets, quatre picolinades y quatre xeremiades demunt es cadafals; y sa gént hey té tanta d'afició, que mos assegura qu'es Teatro estarà plè aquest ivèrn...

Tròp que torna fé caló... ¡aquest estiu no acabarà may!

Sa darrera llevantada ha netetjat s'aygo; ydò tornemhi: allá tothòm sura amb unes carabasses.

NEMO.

Amb molt de gust insertam en es número d'avuy sa siguent poesia compòsta derrerament per sa nòstra paysana la inspirada poetisa Dona Victòria Peña d'Amer.

DESPEDIDA

À MES ESTIMADES NABODES

CATALINA BARCELÓ Y JUANA MIR

Volau, volau, colometes,
Cap al vòstre colomar,
Anau à la bella Palma
De les illes Balears.

Allí les vòstres maretas,
A lí los vòstres germans
Vos anyoran y vos diuen
Que torneu passar la mar.

¿Y lo goig de casa nòstra?
¿Y'l plàher de vòstres cants?
Ab vosaltres s'en venguéran
Y ab vosaltres, ¡ay! s'en van.

Adeu siau, hermoses nines,
Solament Déu sab fins quant,
Qui aquí pogués trasplantarvos
¡Oh roserets de tot l'any!

Qu'en direu de Barcelona,
Qu'en direu d'els catalans,
D'aquesta ciutat tan nòble
Y d'aquests còrs tan lleals?

Digaunè bé, filles méues,
Digaunè que'm será grat,
Ella'm dotá l'amor mia,
Ella mos fillis dotará.

L'ayre qu'aquí se respira
Alleugera los pesars,
Ditxós qui l'ha coneguda
La pátria de mos infants,

Adeu, adeu, cosinetes,
Sént que vos diuen plorant
Méntres la llanxeta avansa
Y'l mariner va remant.

A demunt lo vapor *Palma*
Ab greu dolor vos dexam,
Beneyta nau que porta àngels
Qu'allunyan la tempestat.

Replegau les banderetes
De los mocadorets blanchs,
Secau ab ells vòstres ulls,
Y anausen à descansar.

Demá dematinadeta
A dalt cubèrta pujau
Y veuréu la *Dragonera*,
Les faròles y'l *Cap blanch*.

Y quant oviréu les torres
De la nòstra Catedral
Resau ensemps una Salve.
Perque 'ns tornem aplegar.

Tan hòn punt toqueu la tèrra
Digau un Crèdo à *La Sanch*
Perque 'ns cur de l'anyorança
Qu'en lo còr ens heu dexat.

Digau à les vòstres mares
Y digau à mon germá
Que pujem del Cèl l'escala
Per no separarnos may.

VICTORIA PEÑA D'AMER.

SA DITXA ES UN SOMIT.

Diumente passat, ó per milló dí, es dissapte, cansat de sa *comèdia social* de dins Ciutat, resòlt à no torná à s'*exposició y mercat* des Born, vatx volè aná à respirá s'ayre tan pur y sá des pinás, y es *salitre* de ses ones; y amb aquesta intenció vatx partí es vespre, devés les dèu, cap al *Terreno*.

Arrib à una caseta d'un amich méu, m'assèch en es balcó, contemplant la mar blava-fosca, amb una retxa que parexia que s'hi havian aplegats tots es diamants del mon; sa lluneta jugava à *cap-amaga* amb un nigulet blanch daurat y rossench, alluñy, dins una clarreta molt mòrta, vèya Palma amb La Sèu, qu'era lo que més sortia; es fanals des Miradó, des pònt de Santa Catalina

y alguns altres eran còm estèls aficats allá demunt; sa faròla vermeya des cap des Moll y es fanal vèrt, me féran recordá es llumanarets blaus que sempre mesclava sa padrina à ses rondayes de gegants y fiyes de reys, que me contava quant era petit perque no me dormís.

Contemplant aquell *panorama* me vatx posá concirós à filosofá y à compará sa foscura de la mar y sa claró de sa lluna à s'imaginació d'un *ateo* iluminada per sa Fè de Jesucrist; ses lluernes de s'aygo, à ses ilusions que mos feym à n'aquesta vida; ses estrelles, que còm que s'encenguéssen y s'apagássen, à s'esperansa; y es llumets que brillavan demunt sa fosca à n'aquelles intel·ligències privilegiades.

Digna era aquell cuadro d'un hòn pinzell, hò per inspirá s'ànima des filosòf, y milló per sa lira des poeta.

Abans de sa sortida des sòl, quant s'auga comensava à teñi de vermeyó alguns nigulets escabeyats, pescava jò assegut demunt una ròca, y es peixets qu'agafava los posava en *vivè* dins un clotet d'aygo de su devòra jò.

Ets aucells cantavan demunt es pins y pinotells saludant sa venguda de s'estèl des matí; es botets des pescadós sortian des Moll y moguts per sa risaga xapavan s'aygo molt aviat, paresquent còm à gavines amb ses blanques ales estèses, y després desaparexian entre la mar y el Cèl.

Deix caure sa caña, péch una uyada à n'aquella platja encantada, entussiasmat trèch de dins es caxonet sa paleta y es pincells per copiá aquell cuadro tan delitós que devant sa méua vista se presentava. Febrós d'entussiasme, violent, plè de lòca esperansa y no tenguent altra idèa qu'aquella, posava coló y més coló, el mesclava, *emblanquinava* sa posteta amb so blanch de plata, es cobalt, es nègre d'òs y altres *tintes*.

Sense sèbre pintá, animat tan sòls p'es fòch de s'entussiasme, à la fi vatx veure que no sortía còm s'original, sinó que n'estava ben lluný d'assemblarshi; aquella animació, aquells tòns tan vius me sortian debilitats y sense vida.

Cansat de fé feyna en vá, vehent sa méua pòca maestría y pòch valè, vatx axecá ets uys al Cèl perque m'inspirás y ajudás donantme una mica de llum y art per acabarlo, y Ell es segú que s'en rèya de ses méues pretensions; me vatx enfadá amb mí mateix al veure sa méua torpesa; acabanthó axí còm milló vatx sèbre, animat per aquesta reflexió que me va vení à n'es cap. ¿Còm som tan ambiciós? ¿Qui es capás d'imitá exactament s'òbra des gran pintó de sa natura, y molt ménos jò un pòbre aprenent fluix de dibuix y de colorit?

Enfóra, casi dins es nigúls, vèya ses barquetes còm ses méues esperanses; y somiant despèrt, creguent trobarmhi, recordava quant essent nin jugava amb sos amichs de mon infantesa, es purís-

sims amors d'aquella nina à sa que tant estimava y à sa que creya un angelet, una poncelleta que feya olors de celestials virtuts; aquell col·lègi, sòls farest es mes de Matx, y aquella innocència y tranquilidat de no havè de pensá en l'ondemá.

Distrèt amb aquestes reflexions, sens darmen conta, vatx esborrà amb sa mà-nega aquella *marinereta* que m'havia costat tanta pena de pintá; y s'entusiasme se va convertí en tristó.

Còm ja feya es sòl calent, concirós aplech es caxonet; embolich sa jiña per sa caña; agaf sa sarrieta per posarhi es peix, y ¡oh sorpresa! es quatre peixets qu'havia agafats havian fuyts de dins es clotet. Sa ditxa qu'havia tenguda no me durá gayre, no va essè més qu'un sòmit.

Axò es el mon, un s'afaña per guañá qualque coseta per éll disfrutahó un dia ó p'ets séus infants, y à lo milló sa mala sort, ó un descuyt molt petit, ó es mirá enrera, li fa pèdre lo que li costava tanta pena; guarda dins es clotet des séu còr ses satisfaccions y amistats que li davan ets hòmos, y quant les ha de menesté no les tròba perque li han fuyts còm es peixets que jò tenia agafats....

¿Qui no somia en el mon? sense somiá, sa vida seria encara molt més trista de lo qu'es; sense un poch d'esperansa ningú pòt viure.

UN FERIT D'ALA.

ADAGIS AGRÍCOLES DES MES DE SETEMBRE.

Quant vé Sant Gil, es vèspres fil.
Es Matx murtra y es Setembre fruyta.
El Nòm de María, aygo m'envia.
Si's Setembre sa terra baña, sa bassi-
va des hòus à sa muntaña.
Curta serment, verema llarga.
Sant Miquèl, Sant Miquelada, en veu-
re figa, bona pedrada.

XEREMIADES.

Vint y dos plèchs han estat es presentats en es Certámen de L'IGNORANCIA que va quedá tancat dia vint, y entre tots élls hey ha còses molt bones à n'es séu gènero còm veuran en essè s'hora es nòstros suscriptós.

Axò segurament animará sa Redacció de L'IGNORANCIA per fernè d'altres.

Ja pareix que ses *Fires y Fèstes* donan señals de vida. Ja se nota més animació p'es plá de Santa Catalina y pe sa Llónja y p'es tallers de menestrals.

Ja la gént en convèrsa y se projectan *adornos* y endomassades.

Ja podem anunciá à la gént que comensarán amb músiques y repicades generals y amb una bona funció d'Iglesia à La Seu es diumenge dematí y uns hòns tòros es decapvespre y un castell de fòchs es vespre. Y es dilluns sa funció serà à Sant Jaume ahont han de benehí banderes de sa *Creu Rotja*, etc.

En fin gracias à Déu la còsa s'anima.

*
**

—Aquesta si qu'es blava. ¿Que no'u sabeu? Ara mos trobam amb que sa vorera de má s'umpl de *petróleo* pudent ò de tintura ò de no sáben qu'es, y ja no hey pòren prendre bañs ni anarhi à cercá aygo per medicina ni pescarhi *sisquièra*.

—¿Que me dius? Jò'm còsta es creureu. Axò no pòt essè. ¿Y d'ahont ha de sortí es *petróleo* ò sa tintura, tròs d'ase?

—D'ahont ha de sortí! D'ahont ha sortit. Tot se sab. Diuen qu'à ses fábriques fan síquies que van à má y per aquestes síquies tiran es baxos que no vòlen.

—¿Y aquelles casetes de *recreo*? ¿Y aquelles barraques per prendre bañs? ¿Y aquell establiment públich?

—Tots están fèts uns *pèrros*. Fins ara tenian s'oló y la sofrian, però ara que ja los tòcan sa pèll tròban que la còsa ja no es tolerable.

—¿Y axò que no heu pòt fé un fabricant? La mar es de tothòm.

—¿Qu'heu faria si sa fàbrica estigués terra en dins?

—No'u faria perque seria impossible.

—Ydò tampòch heu pòt fé ara p'es mateix molin de que la má es de tothòm. Veyam que pròvin de tirá aquesta sutja dins sa cuneta de ses carreteres ò dins es torrents ò dins es Moll que son també públichs. ¿Qu'heu permetrà s' Autoritat?

—No: y amb molta de rahó.

—Ydò: tampòch heu pòt permetre dins la má perqu'es perjudicis qu'ocasionan los sofreix es públich, y es públich es primé qu'un particulá.

—Jò si fós l'amo d'aquestes síquies gordaria aquesta verinada, per mesclá amb altres còses y fernè fèms. Es impossible qu'aquestes matèries encara que sian minerals y pudentes no pugan tení una aplicació à n'ets *abonos* de s'agricultura.

*
**

Si's *tramvoia* ha de posá máquina per dins Ciutat no sé qu'haurán de fé. De segú que's faròl de Can Moreno l'haurán de pujá més amunt y haurán de tomá uns quants abres gròssos de la Rambla. Llástima de passeitx. Bastant l'han aclarit aquests anys passats es Retgidós golosos de lleña.

*
**

Voleu sèbre lo que son molts de carrils de sa Vileta, escoltau aquesta convèrsa que tenian dos señós quant plèns de sòl y de pols anavan baxant à pèu cap à Ciutat s'altre dia devés les nòu des dematí.

—Ydò, si señó. Ja'u veu. Cansat d'esperá carril som investit à pèu per no fé falta.

—Y jò he hagut de fé dos doblés de lo mateix.

—Aquests missatges de carrilés s'axècan tart y en essè devés les vuyt carregan es passatgés que pòden à Son Serra y ala à Ciutat; y allá s'están armant convèrsa devòra es brolladó ò dins es cafè des cantó des carré d'ets Oms.

—Sa bístia ha de descansá. Sab que fa de caló ara en es sòl. Hem de tení un poch de llástima à n'es cavalls.

—Vostè deù essè d'aquesta Societat que no fa cás de sacrificá deù hòmos per tení un ase content.

—No señó, però l'amo deù dí à n'es missatges que li cuydin es cavall.

—¿Sab perqu'es que l'estiman tant à sa bístia? perque los ha costat cent lliures. Jò'n sé molts que si los diguèssen: S'han de morí un des dos: es cavall ò sa dòna, tú mateix tria. Totduna sense trapidá dirian: «Qu'es muyra sa dòna, poch me costará trobarnè un'altre.»

—No es pèns; y amb sos que jò vetx qu'anam à pèu ja hey havia galerada. Vat'allá dos señós y un atlòt que també potoyan y més enrera vetx un capellá y un señó y dues dònes carregades.

—No ley dich jò. ¿Que li costava à un carrilè torná partí cap amunt y fé aquesta carrilada. Tot axò tendria més dins sa butxaca.

—S'altre dia devés les dues eram sis ò sèt à la Rambla qu'esperavam y es carrilè no volia sortí que no fossem vuyt. Cansats d'esperá partiren dos à peu, més tart un altre, y à les dues y tres quarts en venguèran dos y hagué de sortí amb un passatgé manco.

—Si heu fan axí arribará que no tendrán cap passatgé. Lo que si sortian à hòres fitzes qualcuns d'ells, es passatgés hey serian d'hòra y ningú perdria es tèmps miserablement.

Amb axò arribárem à Ciutat y n'hi havia sèt de carruatges en filera prenguent s'ombra de s'hòrt de ses mònjes.

*
**

Alèrta señós Municipals, alèrta à fé parts y quarts. Donau per ruynoses, parets que ténen cent anys de vida, y aquelles qu'amenássen caure avuy mateix les dexau está quietes y ningú los diu rès. S'es mesté mirá arreu en tractá de mirá prim.

*
**

Desitjaria qu'ets ignorants lectors que s'entènguen de llèys y de conciença resoluèssen un cás que pòt pertènexa à justícia y à sa moral.

Suposám qu' un compra un tròs de terra à fòra-pòrta y vòl fé unes cases. Té moltes carretades d' *escombros* que no li servexan per rès y per no durlosen alluñy los escampa p' es camí. A lo llarch d' aquest hey ha una paret d' un veynat que còm vèu la féta reclama y no l' escoltan y resulta qu' umplint es camí devés quatre pams li baxan sa paret fins à n' es punt de qu' hey pòt botá un nin quant abans no hey poría cast mirá un hòmo. Resulta que còm sa fruyta d' altri es saborosa li menjan tota sa que guipan y demá li farán qualque naufratx de més importancia.

Pregunt: ¿Sa pòt umplí d' aquesta manera un camí perjudicant es veynat? ¿Es qui umpl ha de rescabala es perjudicis de s' omplint? ¿Aquest, pòt rescabalarsè per ses mans menjant sa fruyt d' aquell ò tornantli es mal que li fassan encara que sia sense interessos?

Me pareix qu' es missès y capellans pòran passá un' estona y quant un hòmo se tròbi amb aquestes circumstancies sabrà à ne que s' ha de atendre.

Pòren enviá ses solucions à s' Administració y heu agrahirá convidantlós à menjá figues un conradó que m' fá aquest encàrrech.

*
**

Hem vist que devòra es molins de Santa Catalina fan parets qu' estreñan es camí de tal casta, convertintlò en carré, que no tindrà més que dos metros d' amplaria. S' Ajuntament se riu de s' *Ensanche* y aquest se fá à pòch pòch sense que ningú li diga rès y es carrés nòus néxan estrets y mal forjats y qualcun que no passa. En devant, voldria sèbre fins quant ha de durá aquest desgavell.

CORRESPONDENCIA.

Barcelona 25 Agosto de 1881.

¡VAJA UN ENGIÑY!

SEÑÓ DIRECTÓ: Es segú qu' es pensarà si à les hòres he fét à *tots*, ò si sa caló m' ha fús sa pòca popa que duch aferrada, ò si m' ha aclarit sa tinta. No señó; rès d' axò, y més qu' axò; porque casi han fét à *tots* amb mí y per pòch me fonguéran sa bossa que no va molt grassa y s' han aclarit es méus cabeyes d' un susto. He jagut dues setmanes.

Un dematí me passetjava per un costat des Moll, qu' abans hey havia murada; un tròs llarch y desolat. Mirava si es barcos aplegavan floridura d' está aturats y s' acostá un hòmo armant conversa. Jò que n' tenia pòca el dexava dí y tirava en devant; però éll còm una mosca me fèya es cantusòl y me preguntava si havia vengut per negòcis ò per fé una vòlta y altres impertinències. Amb axò s' acalá y cohi un paperet blau embolicat que jò no havia vist si estava en terra; el desembolicá y trobá dedins una

guyeta lluhenta, à n' es parexa d' òr plèna de diamants.

—Ja t' téach; (vatx pensá,) no serás tú qui m' agafis.

Y no dich paraula: Ell fént es content deya:

—Que no 'u veu quina sòrt hem tengut trobant aquesta alhaca?

—¿Sí? (vatx dí jò:) no l' ha tenguda tant bona l' amo.

—Y es d' òr! (seguia cridant entussiasmat.)

—Ca, l' amo no es d' òr, à les hòres deü essè de pedra.

—Y axò son diamants, (afajía sense escoltarmè.)

—¡Quina llástima!

—¡Val més de cént duros!

—¡Pòbre hòmo!

Y al entretant s' acostá un jovenòt que fèya sa torniòla y enterat de la féta diu:

—Justicia, axò vá à tant perhòmo, la mitat per vostè y la mitat p' el señó (señalantmè à mí;) jò som mosso d' argenté y me n' enténch d' alhaques; aquesta al ménos val cént duros; sa vèn y es parteix es prèn.

—Claro, (diu es primé) que s' ha de vendre. Però mir, (pegantmè uyada), jò frís y no vatx d' enredos; aquest diu que val cént duros, vostè m' en dona trenta y prèn sa guyeta; ja veu qu' hey guaña.

—No, (contest.) Vostè m' en don deü la prenga y hey guañarà més.

—Hombre; (deya es mosso y m' estirava de part derrera,) vostè fa un bon negòci, jò l' hey faré comprá per noranta.

—Fiets, no duch ni un *cuarto*.

—¿No? (deya es primé amb un tonet que m' jelava), vòl dí que no dú *cuartos*.

Y ém mirava *fito-fito* porque jò duya una má dins sa butxaca des calsens y estreñia sa bossa y al entretant m' acostavan per sa part més desolada.

—Ni mitx.

—No 'u creym; (respònen à *duo fentsè uyet*); casi heu poriam veure.

Y s' acòstan per posarmè ses mans demunt. Jò péch brinco cridant lladres y futx còm un llamp sense girarmè derrera cap à dins sa ciutat, arribant à ca-mèua més grèch que sa cera y destrampat de s' acalorada y des susto.

Ara vé es saynete. Hòrabaixa s' entréga En Pere més content qu' un Pasco.

—¡Xaripa! (deya fént soná es dits còm à castañetes.) ¡Xaripa, *ganga!* (y mostrava un paperet blau, que m' fèya escarrufá;) ¡*la mar!* miralet à n' aquesta jòya, per cinch duros y en val cént. ¡Axò es sòrt!

—¡Ah beneyt qu' hey has caygut còm sa mosca dins sa mèl!

—¿Que vòl dí?

—Que no 'n val mitx.

Ell no 'u creya; la fé mirá y li diguéran que per una pesseta era cara.

Però en cinch duros s' estoviá un susto que jò n' haguéra dat deü per no passarló. Qui havia de pensá que m' investissan. D' aquesta he avorrit es blau per à sempre.

Ja me dirá Señó Directó que tal pégan ses fires que si heu paga passá la má ténych uns quants amichs que m' acompanyarán; encara que n' sa brèga de sa lleona molts s' escalivaren y per altre part per aquí no sabem s' orde de sa funció ni quants d' actes ha de tení, ni quant comènsa, porque no hem vist cap paperòt gròs y pintat que mos ho diga; axí es que per aquí diuen.

—Ca: Axò de fires à Mallòrea es una bromá que mos vòlen fé.

Servidor séu

UN ESTUDIANT DOBLEGAT.

FORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Si s' camí es alt, es perillós p' ets animals.*

SEMBLANSES.—1. *En que fan canons.*

2. *En que té cruces.*

3. *En que té tajadó.*

4. *En que té manxa.*

TRIANGUL....—*Domás-Domá-Dom-Do-D.*

PREGUNTES...—1. *Sa fosca.*

2. *Que sian lletres.*

3. *Sa remó.*

FUGA.....—*Dins cap cap, cap lo que cap à n' aquest cap.*

ENDEVINAYA...—*Es témps.*

GEROGLIFICH.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assemblan els Reys à n' ets abres?
2. ¿Y una cayera de bèyes à España?
3. ¿Y es Municipals à n' es moxos?
4. ¿Y Ciutat à un pòrch?

UN AMICH MÈU.

TRIANGUL DE PARAULES.

Omplí aquests pichs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, una casa molt gran que no més hey habitan hòmos; sa 2.ª, una plassa cèntrica de Ciutat; sa 3.ª, lo que jò ténych y no m' ho he vist may; sa 4.ª, lo que tènén ses figueres, y sa 5.ª, una lletra.

J. S.

ENDEVINAYA.

Hey van fòrsa d' animals
També n' hi van que no 'u son
Y se sòl veure cad' any
A molts de pòbles del mon.

P.

(Ses solucions dissapte qui vé si som cius.)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

A un Ignorant.—Havent quedades entregades al Jurat des Certámen en fetxa de 21 d' Agost totes ses composicions rebudes abans del 20, terme señalat p' es mateix; y no havent rebut fins el 23 ses composicions que duen per lemas: ¡*Pòbres pares!* ¡*Pòbre Jy!*—*In mediò consistit virtus.*—*A Ciutat hey ha mossos.*—*Un témps quant jò era atòt; no pòt essè el que quedin inclòses dins es Certámen per molt que nòltros hauriam desitjat es qu' haguèssen arribat à témps. Reflexion que sa séua admissió fòra de terme seria un perjudici ocasionat à tercè. Axí mateix se jutjarán y si son hònes se publicarán.*

A lo del dia.—Còm es nòstro setmanari no es polítich, lo que mos ha enviat, encara que bò, no pòt essè publicat.

Quidam homo alicujus.—Lo séu anirà dins varios números.

Un Ferit d' ala.—Gracies per lo remés qu' aprofitarem.

Roquisá.—Anirà lo séu.

Quidam Ignarus.—Rebuda sa séua. Tot está molt bè.

Pau Pere Pífol.—Lo séu hey anirà en poré.

3 SETEMBRE DE 1881

Estampa d' En Pere J. Gelabert.